

Mateřská škola Brno, Černopolní 3a, příspěvková organizace

č.j. 346/ 2024

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání**

„Každý den s radostí a úsměvem“

Zpracovatelé programu : kolektiv mateřské školy
Program byl projednán : 30. 8. 2024 na pedagogické radě
Platnost : od 1. 9. 2024

Obsah školního vzdělávacího programu :

- 1) Identifikační údaje o mateřské škole
- 2) Obecná charakteristika školy
- 3) Podmínky vzdělávání
 - věcné vybavení
 - životospráva
 - psychosociální podmínky
 - organizační chod
 - řízení školy
 - personální zajištění
 - spoluúčast rodičů
 - vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
 - vzdělávání dětí nadaných
 - vzdělávání dětí od dvou do tří let
- 4) Organizace vzdělávání
- 5) Charakteristika vzdělávacího programu
- 6) Vzdělávací obsah
- 7) Evaluační systém

1. Identifikační údaje o mateřské škole :

Název školy	:	Mateřská škola Brno, Černopolní 3a, příspěvková organizace
Sídlo	:	Černopolní 3a/788 613 00 Brno
Právní forma	:	příspěvková organizace
IČO	:	64 328 481
Zřizovatel školy	:	Statutární město Brno, Městská část Brno-sever Bratislavská 70 601 47 Brno
Ředitelka školy	:	Martina Janečková
Telefon školy	:	545 576 627, 775 618 250
E-mailová adresa	:	ms.cernopolni3a@centrum.cz
Web školy	:	www.ms.cernopolni.cz
Škola sdružuje	:	školní jídelnu mateřské školy

2. Obecná charakteristika školy :

Mateřská škola Brno, Černopolní 3a se nachází ve středu obytné zástavby na území městské části Brna – severu.

Je situována v blízkosti městské hromadné dopravy – zastávek tramvají, což má pro docházku dětí a jejich rodičů výhodu.

Budova školy byla postavena v roce 1963 jako účelová přízemní stavba pro potřeby dětí předškolního věku.

Součástí školy je velká zatravněná školní zahrada, kde každá třída má svou část zahrady s pískovištěm, hracími prvky, což umožňuje vhodné zájmové a pohybové vyžití dětí během celého dne. Škola je trojtřídní, všechny třídy jsou heterogenní – smíšené, kde každá třída má samostatné kompletní vybavení – hernu, třídu, šatnu, umývárnu, WC.

Vybavení místností hračkami, materiály a doplňky dává dětem prostor ke hrám a činnostem, které rozvíjí jejich osobnost.

Vnitřní uspořádání školy se odvíjí od prostorových podmínek jednotlivých tříd – jsou vytvořeny hrací kouty, je zachován prostor pro společné aktivity dětí.

Součástí školy je školní jídelna, která zajišťuje celodenní stravu dětí.

Do naší mateřské školy dochází děti z blízkého okolí.

Vzděláváme děti během celého dne, využíváme prožitkového a situačního učení, děti prožívají výpravy za poznáním a využíváme především naši velkou školní zahradu. Zaměřujeme se na environmentální vzdělávání, pohybové činnosti, především zdravou dětskou jógu, logopedickou prevenci a na vzdělávání předškolní zážitkové pedagogiky.

Mateřská škola spolupracuje s dalšími subjekty a partnery, především se svým zřizovatelem, městskou částí Brno – sever, s Magistrátem města Brna – odborem školství, mládeže a tělovýchovy, Krajským úřadem Jihomoravského kraje odboru školství, s dalšími mateřskými

školami, s Pedagogicko psychologickou poradnou, Speciálně pedagogickým centrem. Pravidelně spolupracujeme se základní školou Křídlovická, s paní učitelkou Mgr. Danielou Szmekovou, která děti vzdělává prostřednictvím zážitkové předškolní pedagogiky.

3. Podmínky vzdělávání :

Věcné vybavení

- naše mateřská škola je účelová přízemní stavba, postavená pro potřeby dětí předškolního věku, má dostatečně velké prostory, odpovídající počtu dětí
- škola má tři samostatné třídy : Motýlky, Berušky, Žabky, každá třída má kompletní vybavení – hernu, třídu, šatnu, umývárnu, WC
- všechny tři třídy mají nový dětský nábytek pro hry dětí, nové stolky a židličky – nastavitelné, zohledňující rozdílnou výšku dětí, jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné, estetického vzhledu
- počet toalet a umývadel odpovídá počtu dětí (vyhl. č.410/2005 Sb.)
- vybavení tříd hračkami, pomůckami, náčiním, materiály je standartní
- ve vybavení tříd je dostatek hraček a pomůcek pro děvčata i chlapce
- průběžně jsou nakupovány hračky, učební didaktické pomůcky pro děti
- dovybavujeme třídy o sportovní pomůcky, hudební nástroje
- šatny tříd jsou vybaveny nábytkem pro odkládání oděvů a obuvi dětí a nástěnkami pro vystavení dětských prací, které mohou shlédnout i jejich rodiče
- děti se samy svými výtvy podílejí na úpravě a výzdobě interiéru tříd i celé budovy, výtvy dětí ve třídách jsou obměňovány v souladu s tématem
- na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje velká školní zahrada, jejíž členění a vybavení umožňuje dětem tvořivé aktivity na pískovištích, pohybové aktivity na herních prvcích, průlezkách, dovybavujeme školní zahradu o nové herní prvky
- nově využíváme zahradní truhlíky pro pěstování bylinek

Záměry ke zlepšení stavu :

- vybavení tříd o obrazový materiál k různým tématům, zajištění ICT techniky
- postupně doplňovat a rozšiřovat fond pomůcek určených pro přímou pedagogickou práci, didaktické pomůcky
- školní zahradu vybavit herními prvky, lavičkami, stolky a zahradními hračkami

Životospráva

- naše mateřská škola má samostatnou školní kuchyni, která zajišťuje celodenní stravování pro děti
- dětem je poskytována plnohodnotná, vyvážená strava dle daných kritérií a předpisů
- je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů
- každý den je na jídelníčku ovoce nebo syrová zelenina
- pitný režim je zajištěn v průběhu celého dne pobytu dětí v mateřské škole
- mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly
- je zajištěn pravidelný, avšak flexibilní denní rytmus a řád, což umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci
- dětem umožňujeme každodenní dostatečně dlouhý pobyt venku na školní zahradě, za příznivých podmínek v letním období i v odpoledních hodinách, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší, počasí (velký mráz, prudký déšť, inverze)
- děti mají dostatek volného pohybu v prostorách mateřské školy a na školní zahradě v denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku, věk dítěte nerozhoduje – po půl hodině odpočinku mají děti s nižší potřebou spánku možnost zapojit se do klidných zájmových aktivit a činností
- učitelky jdou dětem příkladem v pitném režimu, v konzumaci zdravé stravy

Záměry ke zlepšení stavu :

- vést děti ke zdravému životnímu stylu a samostatnosti, samostatné mazání u svačiny
- průběžně dokupovat sportovní náčiní a nářadí

Psychosociální podmínky

- v naší škole je klidná, vstřícná atmosféra
- pedagogické pracovnice a ostatní zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně
- rodiče mají možnost zapojit se do adaptace svého dítěte
- děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem
- jsou uplatňovány požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené
- všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti
- děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se vytvářelo společenství dětí
- je respektována osobní svoboda a volnost dětí, která je v souladu s respektováním pravidel soužití ve škole
- vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života, je mu tematicky blízká, pochopitelná, přiměřeně náročná, užitečná a prakticky využitelná
- převažují pozitivní hodnocení, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si
- rozvíjíme prosociální citění dětí – prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů

Záměry ke zlepšení stavu :

- společně s dětmi provádět hodnocení pravidel soužití ve třídě
- vedení dětí k vzájemnému upozorňování na porušení dohodnutých pravidel soužití
- vést děti k vzájemné pomoci, sebehodnocení a ocenění kamaráda
- upevňovat u dětí hygienické návyky

Organizační chod

- škola má vypracovaný Program denních činností, kde jsou popsány všechny aktivity a činnosti dětí během celého dne – je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby
- všechny činnosti a aktivity vychází z potřeb dětí, nenásilně, plynule na sebe navazují
- děti mají dostatek prostoru a času ke hrám a činnostem
- pohybové a rekreační aktivity jsou realizovány také při pobytu venku za příznivých podmínek i v odpoledních hodinách
- hygiena probíhá plynule dle potřeb dětí
- svačina je nastavena tak, že umožňuje plynulý přechod dětí od hry k potřebě najíst se a vrátit se zpět ke hře, činnosti

- pro nově příchozí děti je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim
- vzdělávací aktivity jsou zařazovány v dopoledních hodinách, pro nejstarší děti je zařazována flétna, pěvecký sběraček, logopedická prevence, angličtina hrou, pro děti s OMJ výuka českého jazyka a zábavná čeština
- aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, aby se samy zapojovaly do organizace činností
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, jejich individuálním vzdělávacím potřebám na základě vedené pedagogické diagnostiky

Záměry ke zlepšení stavu :

- zařazovat řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity každodenně
- snažit se, aby nabídka činností byla co nejvíce přizpůsobena nárokům a požadavkům dětí

Řízení

- povinnosti, pravomoci a úkoly jednotlivých zaměstnanců jsou vymezeny v popisech pracovního místa
- je vytvořen funkční informační systém a to jak uvnitř školy, tak navenek
- důraz je kladen na týmovou práci všech zaměstnanců, předcházet konfliktním situacím
dobrou informovaností, organizací práce, vytyčením kompetencí jednotlivých zaměstnanců, vytvářením pozitivního ovzduší vzájemné důvěry a tolerance
- k předávání informací mezi zaměstnanci školy slouží provozní a pedagogické rady, dle potřeby i operativní porady
- všichni zaměstnanci školy se pravidelně účastní školení BOZP a PO
- pedagogický tým školy spolupracuje s rodiči na základě partnerství, vzájemné důvěry
- je vytvořen kontrolní a hodnotící systém, který poskytuje zaměstnancům informace o plnění koncepčních záměrů a plánů školy
- škola aktivně spolupracuje se zřizovatelem Statutárním městem Brno, městskou částí Brno-sever, s Magistrátem města Brna OŠMT, s Krajským úřadem Jihomoravského kraje OŠ, se ZŠ Rašínova, s PPP Kohoutova, s hudební ZUŠ Smetanova taneční ZUŠ J.Kvapila

Záměry ke zlepšení stavu :

- upeňovat týmovou práci všech pracovníků školy
- zaměřit se na všechny stránky evaluační činnosti školy
- na pedagogických radách sdílet zkušenosti ze školení

Personální zajištění

- pedagogické pracovníce školy mají odpovídající kvalifikaci
- pracovní tým pedagogů pracuje dle společně vytvořených pravidel
- učitelky se účastní akreditovaných seminářů v rámci dalšího vzdělávání
- průběžně studují odbornou v rámci předškolního vzdělávání a vytváří tak předpoklady pro zvyšování kvality pedagogického procesu
- provozní pracovníce a pracovníce školní jídelny mají možnost účastnit se odborných seminářů vztahujících se k profesi
- pracovní doba jak pedagogických, tak i ostatních zaměstnanců školy je rozvržena tak, aby při všech činnostech byla dětem zajištěna optimální peda-

gogická péče a také zajištěna bezpečnost a ochrana zdraví
učitelky jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem

Záměry ke zlepšení stavu :

- aktivně se zapojovat do seminářů nabízených v projektu MAP
- vedle seminářů vztahujících se tematicky k zaměření školy se zúčastňovat vzdělávacích cyklů a seminářů k rozšiřování znalostí a nových přístupů v předškolním vzdělávání (vzdělávací pokroky dětí , nové metody a trendy atd.)

Spoluúčast rodičů

- ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje vstřícnost, ochota spolupracovat
- ve Školním řádu jsou vytyčena práva a povinnosti rodičů
- pořádáme schůzky pro rodiče na začátku školního roku, kde jsou seznamováni s programem činnosti školy, s aktivitami na daný školní rok
- pro rodiče nově nastupujících dětí je organizována informativní adaptační odpoledne s dětmi, kde se mohou seznámit s chodem a s prostředím školy
- zapojujeme rodiče do dění v mateřské škole, mají možnost kdykoliv navštívit třídy, sledovat a zapojit se do adaptace svého dítěte, sledovat činnost dítěte
- rodičům poskytujeme všechny informace, které se týkají jejich dětí
- spolupracujeme s rodiči při každodenním kontaktu s nimi
- pozitivně působíme na rodiče, snažíme poradit se spolu s nimi při výchovném a vzdělávacím postupu
- rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se děje v mateřské škole – formou nástěnek ,výstavek prací dětí, individuálním rozhovorem
- nabízíme rodičům konzultační hodiny v jednotlivých třídách, na kterých jsou seznámeni s individuálními vzdělávacími pokroky svých dětí

Záměry ke zlepšení stavu

- spolupráce s rodiči, společné akce a činností v průběhu roku – tvořivé dílničky, komunitní odpoledne s rodiči
- nabídnout rodičům půjčování odborné literatury

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vytváří naše škola

- optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení a komunikaci
- respektujeme individuální potřeby a možnosti dítěte, je zajištěna speciální pedagogická péče s využitím podpůrných opatření
- pedagogická práce probíhá v součinnosti s rodiči, odbornými pracovišti PPP, logopedie, dětským pediatrem a dalšími
- záznamy o pokroku se provádí v jednotlivých třídách v rámci diagnostiky dětí
- podpůrná opatření prvního stupně si stanovuje škola sama bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory

Záměry ke zlepšení stavu :

- systematicky hodnotit vzdělávací pokroky dítěte – využívat metod a nástrojů pedagogické diagnostiky
- v případě zjištění problémů při každodenním, dlouhodobém pozorování dítěte následuje stanovení odborně podloženého závěru a vypracování plánu pedagogické podpory (dále PLPP), dle kterého bude dítě vzděláváno
- zákonný zástupce je informován s obsahem PLPP
- vyhodnocovat způsob vzdělávání nejpozději po třech měsících od zahájení podpůrných opatření PLPP
- pokud podpůrná opatření nepovedou k naplnění stanovených cílů, doporučit zákonnému zástupci využít poradenské pomoci školského poradenského zařízení (dále ŠPZ)
- podpůrná opatření druhého až pátého stupně je možné v mateřské škole realizovat pouze na základě doporučení ŠPZ a se souhlasem zákonného zástupce dítěte

Záměry ke zlepšení stavu :

- dle doporučení ŠPZ vypracovat individuální vzdělávací plán, který vychází z konkrétních podpůrných opatření
- průběžně plán podpůrného opatření vyhodnocovat ve spolupráci se ŠPZ a zákonným zástupcem dítěte
- spolupracovat s PPP při doporučení odkladu školní docházky
- při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními zohledňovat individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

- vytváříme podmínky k využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti
- pravidelným sledováním individuálních vzdělávacích pokroků u dětí odhalujeme mimořádné schopnosti či nadání dětí
- vykazuje-li dítě známky nadání, podporujeme jeho vývoj dle individuálních potřeb v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory
- vzdělávání probíhá tak, aby byl rozvíjen všestranný rozvoj a podporováno nadání dítěte

Záměry ke zlepšení stavu :

- rozvíjet a podporovat dítě k tvořivosti
- nabízet vhodné materiály výtvarné, pracovní tvořivé, knihy encyklopedie
- individuálním přístupem rozvíjet schopnosti a chování dítěte
- volit vhodné výchovné a výukové programy

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

- zajišťujeme podmínky, které respektují vývojová specifika, individuální zájmy, potřeby a možnosti dětí od dvou let věku

Záměry ke zlepšení stavu :

- vytvořit podmínky pro adaptaci dítěte :
 - úzce spolupracovat s rodinou – konzultace
 - adaptace musí být postupná a promyšlená (s matkou, na 1-2 hodiny)
 - navrhnout rodičům rituál (pusa při loučení, zamávání, vzít si hračku)
- stimulace motorických dovedností dítěte :
 - vytvořit podmínky bezpečí, které povedou k podpoře tělesného rozvoje, zdraví, osobní spokojenosti- ponechat volný prostor v herně, na školní zahradě pro spontánní pohyb a aktivity
 - podporovat rozvoj poznávacích procesů :
 - doplnit nabídku hraček – „vkládky“ (na rozlišování méně-více, dole-nahoře), jednoduché stavebnice (puzzle ze 4 dílů), kostky, které se dle velikosti vkládají do sebe, staví na sebe, dětská leoporela
 - upevňovat správný mluvní vzor, rozvoj komunikace:
 - správný mluvní vzor učitele
 - experimentace se slovy, krátké říkanky, spojení s rytmyzací a pohybem
 - vytvořit prostor pro volnou hru i pro experimentaci, rozvíjet učení nápodobou
 - rozvoj hry dítěte, převládají hry vedle sebe
 - doplnit vhodné hračky, kočárky, kuchyňky, auta stavebnice
 - rozvíjet osamostňování dítěte, vědomí vlastní osobnosti
 - v oblasti sebeobsluhy – najíst, napít, oblékání, svlékání, vyměšování
 - u všeho dítě povzbuzovat, následně drobně dopomoci

4. Organizace vzdělávání

- naše mateřská škola má tři třídy s celodenním provozem
- kapacita počtu dětí ve dvou třídách je 24 dětí, v jedné třídě 23 dětí
- všechny třídy jsou heterogenní – smíšené, s věkovým složením dětí 3 – 6 let, v případě odkladu školní docházky do 7 let věku
- toto složení se nám osvědčilo, neboť je možné dle přání rodičů zařazovat sourozence do stejné třídy, kamarády, na které jsou děti zvyklé, starší děti děti jsou také vzorem pro mladší, kterým pomáhají
- děti jsou přijímány do všech tříd průběžně, dle volných míst
- přednost docházky mají děti nejstarší – předškolní

- naše škola je zapojena do elektronického zápisu dětí v rámci města Brna
- před zahájením školního roku jsou nové děti zařazovány do tříd tak, aby věkové složení i složení dle pohlaví bylo co nejvíce rovnoměrné ve všech třídách
- škola má vypracovaný Program denních činností, kde jsou popsány všechny aktivity a činnosti dětí během celého dne- je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnost dětí na jejich aktuální potřeby
- organizační chod školy je popsán ve Školním řádu, s kterým se rodiče seznamují vždy na začátku školního roku, rodiče nových dětí na informativní schůzce
- organizaci vzdělávání v naší škole zajistíme také po stránce bezpečnosti a ochrany zdraví dětí :
- pedagogická pracovnice zodpovídá za dítě od doby, kdy ho převezme od rodičů , zákonných zástupců nebo jím pověřené osoby, až do doby, kdy dítě předá rodiči, zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě na základě písemného Zmocnění vystaveného rodiči
- při pobytu na školní zahradě dbá pedagogická pracovnice na to, aby měla přehled o všech dětech, aby se děti nevzdalovaly do prostor zahrady, kam sama nevidí při vycházkách učí děti chodit ve dvojicích a v zástupu, aby zajistila jejich bezpečnou chůzi po chodníku, dbá na bezpečné přecházení vozovky, průběžně seznamuje děti s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě
- provozu mateřské školy je přizpůsobena pracovní doba jak pedagogických ,tak i ostatních zaměstnanců školy tak, aby při všech činnostech byla dětem zajištěna optimální pedagogická péče

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Program naší mateřské školy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Název našeho programu je „Každý den s radostí a s úsměvem“

Naším dlouhodobým vzdělávacím záměrem je :

rozvoj každého dítěte po stránce fyzické, psychické i sociální tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou, způsobilou zvládat životní situace k jejich věku. Koncepce mateřské školy je postavena na předškolním vzdělávání, při kterém si děti osvojují základy klíčových kompetencí a získávají tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

Školní vzdělávací program je zaměřen na environmentální vzdělávání, pohybové činnosti, především zdravou dětskou jógu, logopedickou prevenci a na vzdělávání předškolní zážitkové pedagogiky.

K dosažení našeho záměru **sledujeme a uplatňujeme** při vzdělávání rámcové cíle :

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení si základů hodnot ,na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Při realizaci záměrů **vycházíme** :

- z věkových potřeb, které jsou spjaty s individualitou dítěte, diferenciací dítěte
- plně respektujeme dětskou osobnost, vycházíme z její přirozenosti, podněcujeme to, co je dítěti nejvlastnější a nejpotřebnější
- vedeme děti k probouzení zájmu o všechny činnosti i o ty, které pro ně nejsou snadné, dáváme jim možnost a příležitost poznat jejich vlastní možnosti
- rozvíjíme u dětí vztah ke kráse – vedeme je k nalézání krásy v každodenních jevech všedních dnů, učíme je krásu vytvářet vlastními projevy – kultivovanou mluvou, zpěvem, výtvarnými a pracovními výtvary a pohybem
- uplatňujeme a rozvíjíme přirozenost, nenásilnost a funkčnost pedagogického působení

K naplnění vzdělávacích záměrů :

ve své pedagogické činnosti uplatňujeme takové **metody a formy** vzdělávání, které děti vedou k aktivitě, zvědavosti, fantazie, aktivní spoluúčasti a jsou založeny na podnětech a přímých zážitcích :

nejvhodnější metodou je :

- prožitkové učení, které je založeno na přímých zážitcích dětí (spontaneita, objevnost)
- kooperativní učení hrou zaměřené na vzájemnou spolupráci, nepodporujeme soutěživost
- vzdělávání hrou a činnostmi, které podporují dětskou zvědavost, potřebu objevovat a podněcují radost dítěte z učení
- situační učení, které využívá situací, poskytující dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl
- spontánní sociální učení – založené na principu přirozené nápodoby
- diskuzní kruh - vzájemná komunikace mezi všemi zúčastněnými, komunitní kruh, založený na prožitku a emoci dítěte, je projevem pocitů dětí
- pozorování, povzbuzení, pochvala ,příklad, ocenění, sebehodnocení, ocenění kamaráda
- metoda „klasických“ specifických didaktik
- metoda kritického myšlení (diskuse, učíme se navzájem, klíčová slova, myšlenkové mapy, brainstorming
- model učení EUR (evokace, uvědomění, reflexe)

vytváření vztahů k živé přírodě

III. ŠIB : Tradice a svátky

- téma :**
- Adventní čas
 - Kouzelný prosinec
 - Kouzelné Vánoce
 - Těšíme se na Vánoce
 - Svátky jara
 - Týden Země
 - Maminky mají svátek
 - Jak maminku potěším
 - Moje rodina
 - Svátek dětí
 - Všechny děti mají svátek
 - Slavíme spolu

Tematické zaměření :
seznámení a citové prožití tradic, svátků a zvyků

IV. ŠIB : Zdravá abeceda

- téma :**
- Hrajeme si a tvoříme
 - Zdravý životní styl
 - Žijeme zdravě
 - Řemeslo má zlaté dno
 - Vítáme nový rok
 - Zimní radovánky
 - Pozor, děti, červená
 - Rozloučení s předškoláky

Tematické zaměření :

činnosti a situace, při kterých si děti osvojí zdravý životní styl a návyky
rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
osvojení si poznatků o tělovýchově a sportu
uvědomění si vlastního těla

V. ŠIB : Kouzelný svět pohádek

- téma :**
- Těšíme se do divadla
 - Hrajeme si s pohádkou
 - Cestujeme s pohádkou
 - Karnevalový týden plný barev
 - Moje oblíbená pohádková postava

Tematické zaměření :
rozvíjení kulturně estetického citění a chování dětí

3. Každý integrovaný blok obsahuje několik **témat**, která odpovídají konkrétním potřebám tříd, nejsou časově vymezena, učitelkami jsou zařazována dle aktuálních potřeb dětí a situací ve třídách

(roční období, svátky, určitá část školního roku...) a pracují s nimi po dobu, která je ke splnění témat potřebná.

Je možné témata upravovat, doplňovat, případně měnit – nejdůležitější pro nás je vycházet z potřeb a zájmu dětí, našich poznatků, návrhů rodičů.

Témata jsou rozpracována do Třídních vzdělávacích programů a vychází z nabídky Školního vzdělávacího programu. Nabídka je doporučena, ne závazná.

Nabídka Školního vzdělávacího programu pro tvorbu témat v Třídním vzdělávacím programu

I. ŠIB: Poznáváme se :

- Téma:**
- Naše školka
 - Moji kamarádi
 - Víta vás v mateřské škole

II. ŠIB : Poznáváme svět :

- Téma :**
- Podzimní čarování
 - Barevný podzim
 - Podzimní čas všude kolem nás
 - Co umí vítr a déšť
 - Máme rádi zvířata
 - Hurá jaro je tu
 - Cestujeme světem

III: ŠIB: Tradice a svátky :

- Téma: :**
- Adventní čas
 - Kouzelný prosinec
 - Kouzelné Vánoce
 - Těšíme se na Vánoce
 - Svátky jara
 - Týden Země
 - Maminky mají svátek
 - Jak maminku potěším
 - Moje rodina
 - Svátek dětí
 - Všechny děti mají svátek
 - Slavíme spolu

IV. ŠIB: Zdravá abeceda :

- Téma :**
- Hrajeme si a tvoříme
 - Zdravý životní styl

- **Žijeme zdravě**
- **Řemeslo má zlaté dno**
- **Vítáme nový rok**
- **Zimní radovánky**
- **Pozor, děti, červená**
- **Rozloučení s předškoláky**

V. ŠIB : Kouzelný svět pohádek:

- Téma :**
- **Těšíme se do divadla**
 - **Hrajeme si s pohádkou**
 - **Cestujeme s pohádkou**
 - **Karnevalový týden plný barev**
 - **Moje oblíbená pohádková postava**

Obsah ŠIB :

I. Poznáváme se (Naše školka)

1. Kompetence k učení : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

2. Kompetence k řešení problémů : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. Komunikativní kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

4. Sociální a personální kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

5. Činnostní a občanské kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí (**Dítě a jeho tělo**)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí (**Dítě a společnost**)
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu (**Dítě a svět**)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) (**Dítě a jeho psychika - sebepojetí, city, vůle**)
- rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat (**Dítě a jeho psychika - sebepojetí, city, vůle**)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému (**Dítě a ten druhý**)

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané (**Dítě a společnost**)

Očekávané výstupy :

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) (**Dítě a jeho tělo**)
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno (**Dítě a jeho psychika**)
- adaptovat se na život v mateřské škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody (**Dítě a společnost**)
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) (**Dítě a svět**)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory (**Dítě a jeho psychika - sebepojetí, city, vůle**)
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí (**Dítě a jeho psychika - sebepojetí, city, vůle**)
rozlišovat citové projevy v důvěrném prostředí-rodinném prostředí a cizím prostředí
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho (**Dítě a ten druhý**)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat (**Dítě a společnost**)

Poznáváme se (Moji kamarádi)

1. Kompetence k učení : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno se dobrat k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

2. Kompetence k řešení problémů : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe , že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

3. Komunikativní kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

4. Sociální a personální kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlivost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. Činnostní a občanské kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Dílčí vzdělávací cíle :

- uvědomění si vlastního těla (**Dítě a jeho tělo**)
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti (**Dítě a jeho tělo**)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) (**Dítě a jeho psychika - poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenková operace**)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole v dětské herní skupině apod.) (**Dítě a ten druhý**)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách (**Dítě a společnost**)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenková operace**)
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách (**Dítě a svět**)

Očekávané výstupy :

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem (**Dítě a jeho tělo**)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých (**Dítě a jeho tělo**)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) (**Dítě a jeho psychika- poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenková operace**)
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se ohleduplně k slabšímu, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) (**Dítě a ten druhý**)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově (**Dítě a společnost**)

- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost (**Dítě a jeho psychika -**
- poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenková operace)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí (**Dítě a svět**)

II. Poznáváme svět (Podzimní čas všude kolem nás)

1. Kompetence k učení : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje ; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho ,co samo dokázalo a zvládlo

2. Kompetence k řešení problémů : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředně okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli ,ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

3. Komunikativní kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon)

4. Sociální a personální kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si uvědomuje , že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky

5. Činnostní a občanské kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a může je ovlivnit

Dílčí vzdělávací cíle :

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností (**Dítě a jeho tělo**)
- rozvoj a užívání všech smyslů (**Dítě a jeho tělo**)
- osvojení si nových poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností (**Dítě a jeho tělo**)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání , přechod od konkrétně názorného myšlení slovně - logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- získání relativní citové samostatnosti (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) (**Dítě a ten druhý**)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj rozvoj schopností projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny (**Dítě a společnost**)
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách (**Dítě a svět**)

Očekávané výstupy :

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej dle pokynu (**Dítě a jeho tělo**)
- zachovávat správné držení těla (**Dítě a jeho tělo**)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní výkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) (**Dítě a jeho tělo**)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- chápat prostorové pojmy (vpravo,vlevo,dole, nahoře,uprostřed,za,pod,nad,u,vedle,mezi) elementární časové pojmy (teď, dnes, zítra , ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je (Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle)
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad (Dítě a ten druhý)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé (Dítě a společnost)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole (Dítě a svět)

Poznáváme svět (Cestujeme světem)

1. Kompetence k učení : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům; které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání

2. Kompetence k řešení problémů : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

3. Komunikativní kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořený elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. Sociální a personální kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- se spolupodílí na společných rozhodnutích ; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

5. Činnostní a občanské kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodnout svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Dílčí vzdělávací cíle :

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností (**Dítě a jeho tělo**)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) (**Dítě a jeho psychika - poznávací schopnosti...**)
- získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- rozvoj kooperativních dovedností (**Dítě a ten druhý**)
- rozvoj společenského a estetického vkusu (**Dítě a společnost**)
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí (**Dítě a svět**)

Očekávané výstupy :

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky, tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod. (**Dítě a jeho tělo**)
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem) (**Dítě a jeho tělo**)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) (**Dítě a jeho psychika - poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou (**Dítě a ten druhý**)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti,

schopnosti a dovednosti (**Dítě a společnost**)

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
(**Dítě a svět**)

III. Tradice a svátky (Adventní čas)

1. kompetence k učení: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje , užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá co se kolem něho děje

2. Kompetence k řešení problémů : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

3. Komunikativní kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. Sociální a personální kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

5. Činnostní a občanské kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí(přírodní i společenské)

Dílčí vzdělávací cíle :

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě (**Dítě a jeho tělo**)

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu (*Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč*)
- vytváření základů pro práci s informacemi (*Dítě a jeho psychika - poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenková operace*)
- rozvoj schopnosti sebeovládání (*Dítě a jeho psychika - sebepojetí, city, vůle*)
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem (*Dítě a ten druhý*)
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat (*Dítě a společnost*)
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit (*Dítě a svět*)

Očekávané výstupy :

- koordinovat lokomoci, sladit pohyby s hudbou (*Dítě a jeho tělo*)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) (*Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč*)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku (*Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč*)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech (*Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč*)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení (*Dítě a jeho psychika - poznávací schopnosti*)
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit (*Dítě a jeho psychika - poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenková operace*)
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) (*Dítě a jeho psychika - sebepojetí, city, vůle*)
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství (*Dítě a ten druhý*)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) (*Dítě a společnost*)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom jak se prakticky chránit (vědět jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) (*Dítě a svět*)

III. Tradice a svátky (Svátky jara)

1. Kompetence k učení: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2. **Kompetence k řešení problémů** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení
- dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

3. **Komunikativní kompetence** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. **Sociální a personální kompetence** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

5. **Činnostní a občanské kompetence** :

- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí – přírodní i společenské

Dílejší vzdělávací cíle :

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí (**Dítě a jeho tělo**)
- rozvoj komunikativních dovedností (**Dítě a psychika - jazyk a řeč**)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) (**Dítě a jeho psychika - poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými (**Dítě a ten druhý**)
- rozvoj společenského i estetického vkusu (**Dítě a společnost**)
- poznávání jiných kultur (**dítě a svět**)

Očekávané výstupy :

- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy (**Dítě a jeho tělo**)

- domluvit se slovy i gesty, improvizovat (**Dítě a psychika - jazyk a řeč**)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách (**Dítě a psychika - jazyk a řeč**)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci (**Dítě a jeho tělo - jazyk a řeč**)
- poznat některá písmena a číslice, popř.slova (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) **Dítě a jeho psychika - poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.(**Dítě a psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- spolupracovat s ostatními (**Dítě a ten druhý**)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování (**Dítě a ten druhý**)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě (**Dítě a společnost**)
- všimát si změn a dění v nejbližším okolí (**Dítě a svět**)

III. Tradice a svátky (**Den rodiny**)

1. **Kompetence k učení** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všimá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2. **Kompetence k řešení problémů**: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. **Komunikativní kompetence** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

4. Sociální a personální kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem

5. Činnostní a občanské kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je v rozporu a snaží se podle toho chovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Dílčí vzdělávací cíle :

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu (**Dítě a jeho tělo**)
- rozvoj komunikativních dovedností (**Dítě a jeho psychika - Jazyk a řeč**)
- vytváření základů pro práci s informacemi (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání (**Dítě a jeho psychika - sebepojetí, city vůle**)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních (**Dítě a ten druhý**)
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností (**Dítě a společnost**)
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy (**Dítě a svět**)

Očekávané výstupy :

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí(zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí) (**Dítě a jeho tělo**)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat (**Dítě a jeho psychika - Jazyk a řeč**)
- chápat slovní vtíp a humor (**Dítě a jeho psychika - Jazyk a řeč**)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky(slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně

- pohybovou či dramatickou improvizací) (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem (**Dítě a ten druhý**)
 - uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi(zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) (**Dítě a společnost**)
 - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat ,tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) (**Dítě a společnost**)
 - mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte (**Dítě a svět**)

III. Tradice a svátky (**Slavíme spolu**)

1. **Kompetence k učení** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2. **Kompetence k řešení problémů** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně(na základě nápodoby či opakování),náročnější s oporou a pomocí dospělého
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

3. **Komunikativní kompetence** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. **Sociální a personální kompetence** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si uvědomuje ,že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která mu je nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. Činnostní a občanské kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat své slabé stránky
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu, chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat,; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Dílčí vzdělávací cíle :

- uvědomění si vlastního těla (**Dítě a jeho tělo**)
- rozvoj komunikativních dovedností (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost fantazie, myšlenková operace**)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému (**Dítě a ten druhý**)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách (**Dítě a společnost**)
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách (**Dítě a svět**)

Očekávané výstupy :

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem (**Dítě a jeho tělo**)
- utvořit jednoduchý rým (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- sledovat očima zleva doprava (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- přemýšlet a vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenková operace**)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná (**Dítě a ten druhý**)
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých (**Dítě a společnost**)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře) (**Dítě a svět**)

IV. Zdravá abeceda (Zdravý životní styl)

1. Kompetence k učení : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

2. Kompetence k řešení problému: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

3. Komunikativní kompetence: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

4. Sociální a personální kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

5. Činnostní a občanské kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Dílčí vzdělávací cíle :

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu (**Dítě a jeho tělo**)
- osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu

- o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) (**Dítě a jeho psychika - Jazyk a řeč**)
- posilování přirozených poznávacích citů (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- získání relativní citové samostatnosti (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- rozvoj kooperativních dovedností (**Dítě a ten druhý**)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané (**Dítě a společnost**)
- rozvoj úct k životu ve všech jeho formách (**Dítě a svět**)

Očekávané výstupy :

- zachovávat správné držení těla (**Dítě a jeho tělo**)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami (**Dítě a jeho tělo**)
- poznat napsané své jméno (**Dítě a jeho psychika - Jazyk a řeč**)
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a anonyma (**Dítě a jeho psychika - Jazyk a řeč**)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně , předkládat nápady (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- rozhodovat o svých činnostech (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- zorganizovat hru (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je (**Dítě a ten druhý**)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) (**Dítě a společnost**)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně (**Dítě a svět**)

IV. Zdravá abeceda (Vítáme nový rok)

1. Kompetence k učení : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede

- postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všimá, co se kolem děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2. Kompetence k řešení problémů : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty(má vlastní, originální nápady); využívá přitom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. Komunikativní kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

4. Sociální a personální kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

5. Činnostní a občanské kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí vzdělávací cíle :

- rozvoj a užívání všech smyslů (**Dítě a jeho tělo**)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) (**Dítě a jeho psychika- jazyk a řeč**)

- vytvoření základů pro práci s informacemi (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- rozvoj schopnosti sebeovládání (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými (**Dítě a ten druhý**)
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí v němž dítě žije (**Dítě a společnost**)
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám (**Dítě a svět**)

Očekávané výstupy :

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem) (**Dítě a jeho tělo**)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí (**Dítě a jeho tělo**)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon (**Dítě a jeho psychika - jazyk a řeč**)
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek , zlost, agresivitu apod.) (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti Jsou přirozené) (**Dítě a ten druhý**)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. (**Dítě a společnost**)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) (**Dítě a společnost**)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi (**Dítě a svět**)

V. Kouzelný svět pohádek (Hrajeme si s pohádkou)

1. Kompetence k učení : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí a techniky, kultury, přírody i techniky. který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách ; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

2. **Kompetence k řešení problémů** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou dospělého

3. **Komunikativní kompetence** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)

4. **Sociální a personální kompetence** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jí

5. **Činnostní a občanské kompetence** : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Dílčí vzdělávací cíle :

- uvědomění si vlastního těla (**Dítě a jeho tělo**)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představitivost psychika**)
- získání relativně citové samostatnosti (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými) (**Dítě a ten druhý**)
- rozvoj společenského a estetického vkusu (**Dítě a společnost**)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní

hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými

hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus (**Dítě a svět**)

Očekávané výstupy :

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, na ledu, ve vodě, v písku) (**Dítě a jeho tělo**)
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé
- nalézt nova řešení, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost sychika**)
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) (**Dítě a ten druhý**)
- respektovat předem daná vyjasněná a pochopená pravidla
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- spolupracovat s ostatními
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) (**Dítě a společnost**)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí(dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvin tvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) (**Dítě a svět**)

Kouzelný svět pohádek : (Karnevalový týden plný barev)

1. Kompetence k učení: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- má elementární poznatky o světě lidí, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se děje kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2. Kompetence k řešení problémů: dítě ukončující předškolní vzdělávání

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

3. Komunikativní kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními apod.)

4. Sociální a personální kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se dokáže ve skupině prosadit prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

5. Činnostní a občanské kompetence : dítě ukončující předškolní vzdělávání

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí vzdělávací cíle :

- rozvoj a užívání všech smyslů (**Dítě a jeho tělo**)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) (**Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace**)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání (**Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle**)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti...apod.) (**Dítě a ten druhý**)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách (**Dítě a společnost**)
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí , o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách (**Dítě a svět**)

Očekávané výstupy :

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem (**Dítě a jeho tělo**)

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim (Dítě a jeho psychika - Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace)
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení (Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním (Dítě a jeho psychika - Sebepojetí, city, vůle)
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla (Dítě a ten druhý)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé (Dítě a společnost)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných ukázek v okolí dítěte (Dítě a svět)

Okruhy činností :

V rámci integrovaných bloků budou prováděny tyto typy činností :

- psychomotorické a smyslové hry
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- lokomoční pohybové činnosti(chůze, běh skoky lezení)
- nelokomoční pohybové činnosti(změny poloh a pohybů těla na místě)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu ,úpravy prostředí apod.
- námětové hry a činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, relaxační cvičení)
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinové konverzace
- spontánní hra,volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární,hudební)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování...)
- sociální a interaktivní hry
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry,dramatizace,konstruktivní a výtvarné projekty)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (v rámci zvyků, tradic)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií

- poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb, písní
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi)

7. Evaluační systém

Evaluace v mateřské škole nastavuje pravidla hodnocení a jeho výsledky slouží k dalšímu zkvalitnění a rozvoji školy.

Oblasti evaluace :

- naplňování cílů ŠVP PV	funkčnost, soulad s RVP PV
- podmínky vzdělávání	7 podmínek – jejich kvalita
- průběh vzdělávání	metody, formy a vzdělávací nabídka
- výsledky vzdělávání	individuální pokroky dětí

Pokud chceme, aby hodnocení bylo funkční a přehledné, je nutné sbírat, zpracovávat a využívat získané poznatky a informace průběžně a systematicky.

Hodnotíme :

- co jsme sledovali a hodnotili
- co jsme zjistili
- jaký další postup či opatření navrhuje

Co hodnotíme	Kdo hodnotí	Kdy-jak často	Jak Kriteria	Nástroje-formy vyhodnocování
Každodenní vzděl.práce	učitelky	každodenně , průběžně		sebehodnocení, vyhodnocení v TVP PV
Individuální rozvoj dětí, vzdělávací pokroky dětí	učitelky	průběžně, dle potřeby	jak se dítě projevuje	denní záznam, informace od rodičů

TVP –podtémata, Téma	učitelky	po ukončení	- znalosti, dovednosti - návyky, hodnoty postoje - co se děti naučily	přehled dílčích cílů Klíčové kompetence
TVP	učitelky	2x ročně pololetí, konec šk.roku	- naplňování dílčích vzděl. cílů RVP PV,ŠVP	přehled dílčích cílů pedag. rady
Profesní hodnocení pedag.rady,provoz. zaměstnanců		ředitelka konec šk.roku	1x ročně sebehodnocení	dle kritérií rady
Způsob práce učitelek, kvalita pedag. práce	ředitelka	dle plánu, 3x ročně	záznamové listy hospitační	hospitace
Třídní dokumentace, dokumentace o dětech	ředitelka	dle plánu 2x ročně	kvalita vedení, úplnost, přehlednost	kontrola
ŠVP PV	učitelky, ředitelka	1x ročně	soulad ŠVP a RVP PV	písemné zhodnocení
Údaje o mateřské škole	ředitelka	1x ročně	dle podkladů, tabulek	písemné zhodnocení

Kriteria pro hodnocení pedagogických pracovníků :

- kvalita výchovně vzdělávací práce – pedagogická činnost s dětmi
- přístup k dětem – respektování potřeb dětí
- kvalita vedení třídní dokumentace
- vytváření podmínek pro individuální, skupinové i řízené aktivity
- zda plánování vychází z potřeb a zájmu dětí
- zda je evaluační činnost smysluplná
- soustavné sebevzdělávání
- spolupráce s rodiči, veřejností
- celkové profesionální chování

Kriteria pro hodnocení ostatních zaměstnanců školy :

- výsledky práce, pečlivost, kvalita práce

- plnění všech pracovních úkolů, daných pracovní náplní
- dodržování pracovní doby, organizačních řádů
- vstřícný, laskavý vztah k dětem
- spolupráce s ředitelkou, pedagogickými pracovníci, aktivní podílení se na akcích školy
- zachovávání profesionální mlčenlivosti

Nástroje, metody evaluace :

- rozhovory s dítětem, rozhovor s rodiči
- konzultace
- diskuze
- hospitace, rozbor
- pozorování dětí, sledování indiv. rozvoje
- analýza třídní, školní dokumentace
- porovnávání výsledků s plánovanými cíly
- dotazníky
- hodnotící archy
- záznamové listy atd.

